

» Fekst líkinda prísur fyri makrel-tilfeingi, sum nú er atkomiligt í føroyskum sjógvi, hevði hetta havt eitt nógv størri virði enn allur botnfiskurin undan Føroyum

á feltinum og keypa makrel, sum ongantíð kemur upp á land – og enn minni til virkingar í Føroyum.

Tað er ein velduga stór nøgd av fiski, sum verður innfryst á Faroe Pelagic og fer óvirkað av landinum. Eftir liggja tó í fyrsta lagi nøkur havna-og vørugjöld til kommununa, landingarlønir til føroysk verkafólk og lønir til tað pakki-og frystivirksemi, sum er á virkinum.

Faroe Pelagic keypir nógv-an gulllaks og onnur uppisjóvarfiskasløg og serliga nú, síðan Føroyar fóru at áseta sær eginkvotu av makreli, tí semja ikki er millum stranda-londini um býtið, verður nógvur makrelur landaður í Kollafirði.

Men tað er ikki bara í Kollafirði, at makrelur verður landaður. Úti á fiskifeltinum liggja eisini stór móttøkuskip, sum keypa makrel. At kapping er í millum virkið á landi og móttøkuskip á havinum, er so eisini ein ávís trygd fyri, at prísir ikki verða avtalaðir, sum aftur hevði gingið út yvir prísirnar til skip og manningar.

Gott ella ringt

Tann spurningur, sum Palleba og Marsanna seta sær í dag, er, hvør endin verður á øllum hesum – og skulu vit sum samfelag bara sláa okkum til tols við, at ikki ein nógv størri partur av hesum velduga tilfeingi, sum uppisjóvarfiskurin er, ikki kemur til virkingar í Føroyum?

Í nógv ár hava Føroyar

At kapping er millum Faroe Pelagic í Kollafirði og móttøkuskipini úti á feltinum er ivaleyst bara gott fyri fiskaprisin

Mynd: Jens Kristian Vang

Tað er alment kent, at ein fittur partur av heimligum føroyskum vinnulivi á sjógvi og landi í dag verður figgjaður við útlenskum peningi. Her er stóra móttøkuskipið Layfayette inni á Skálafjørðinum

Mynd: Vilmund Jacobsen

hava fiskavirkir kring um í landinum, sum serliga arbeiddu botnfisk undan Føroyum. Hetta gav útjaðaranum eina vón um liv og framtíð. Umframt dugnaligar kvinnur við flakaknívinum, var vanligt, at eitt nú upplagstir fiskimenn kundu fáa nøkur góð ár á hesum virkjum. Eisini var vanligt, at skúla-ungdómur tók eina hond í eftir skúlatíð – ella í summ-arfrítíðini. Í dag eru hesi vanligu fiskavirkini nógv færri í tali, og grundarlag er neyvan fyri nógv fleiri enn teimum verandi, um tey framhaldandi skulu byggja sína tilveru á botnfisk undan Føroyum.

Stór tøk

Tað er sjálvandi ikki bara sum at siga tað at leggja lunnar undir meirivirking av uppisjóvarfiski. Hetta krevur bæði tíð, hugflog, pening og eitt fólkagrundarlag.

Líkt er tó til, at fáur í lýtuni sær teir veldugu møguleikar, ið áttu at ligið í nýggjum framleiðsluvirksemi á landi. Tað hevur verið uppá tal, at okkurt av verandi fiskavirkjum fór at gera onkrar royndir við makreli, men eftir hvat skilst, eru hesar ongan veg komnar enn. Hetta er eisini bara annað árið á rað, at Føroyar hava tillutað sær eginkvotu sum merkir, at samlaða ráfiskatilfeingið undan Føroyum er økt so

ógvusliga, sum talan í veruleikanum er um.

Fekst líkinda prísur fyri makreltilfeingi, sum nú er atkomiligt í føroyskum sjógvi, hevði hetta havt eitt nógv størri virði enn allur botnfiskurin undan Føroyum.

Tá ábreiðslur í sínari tíð regnaðu niður yvir tey, sum dittaðu sær at senda óvirkaðan botnfisk av landinum, er tann ráfiskanøgd, sum talan tá var um, lítil og løtt í mun til alt tað makrel-, silda- og gulllaksatilfeingi, sum í dag fer óvirkað av landinum.

Sjónligt virksemi

Tá fyrsta uppboðssølan av

7.000 tons sum av makeli fór fram hin 26. juli, keypti ein lítill útróðarbátur tey 6.500 tonsini fyri einar 10-11 milljónir krónur. Einki øvut orð um hetta, tí sølan fór fram undir eini skipan, sum Fiskimálaráðið hevur mælt til.

Maðurin, sum eigur batin, hevur felagið Fjord Fishing aftan fyri seg og umboðar annars stóra móttøkuskipið, Layfayette. Tað kann ikki vera trupult at ímynda sær, at her er talan um strámannavirksemi, sum vil nakað – uttan í hesum sambandi at siga eitt negativt orð um tað.

Strámannavirksemi í Føroyum er ein veruleiki, og nú vit hava nomið við ein part av hesum virksemi, hava vit

ikki nevnt onnur feløg, ið reka skip og annað vinnulív í Føroyum, sum hava týðandi útlensk áhugamál aftanfyrir seg.

Varpa ljós

Sosialurin fer ikki á hesum stað at taka støðu til hetta virkseimi, men vit ætla okkum í nøkrum bløðum at varpa ljós á hetta, eins og vit fara at tosa við ymiskar partar um hetta virkseimi sum er ein veruleiki.

vilmund@sosialurin.fo